

Τῷ Ἐλλογιμωτάτῳ Δρι Βασιλείῳ Πάππα, Προέδρῳ τῆς Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, τέκνῳ τῆς ἡμῶν Μετριότητος ἐν Κυρίῳ ἀγαπητῷ, χάριν καὶ εἰρήνην παρὰ Θεοῦ.

Ὅλοθύμως εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν δήλωσιν ὑμῶν, διὰ τῆς ὁποίας ἐκφράζετε τὴν βαθεῖαν λύπην ὑμῶν ἐπὶ τῇ προσφάτως ληφθείσῃ ὑπὸ τῶν ἐνταῦθα κρατικῶν ἀρχῶν ἀποφάσει μετατροπῆς τοῦ μουσείου τῆς Ἁγίας Σοφίας εἰς μουσουλμανικόν τέμενος.

Ἡ χριστιανικὴ ναοδομία εἶναι ἀνυπέρβλητος θεολογικὴ γλῶσσα, ἡ ὁποία διὰ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἐμπνεύσεως ἐκφράζει ὀρθοτόμως τὴν πίστιν τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸν Τριαδικόν Θεόν, εἰς τὴν πανσωστικὴν ἐνσάρκωσιν τοῦ Θεοῦ Λόγου καὶ εἰς τὴν ἐσχατολογικὴν πλήρωσιν καὶ τὴν πληρότητα τῆς Θείας Οἰκονομίας ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

Αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν ἐκπροσωπεῖ καὶ διακηρύττει μὲ μοναδικόν τρόπον ὁ Τερός Ναός τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας. Οὐδεμία παρέμβασις εἰς τό οἰκοδόμημα δύναται νά ἐπικαλύψῃ, νά ἀλλοιώσῃ ἢ νά ἐξαφανίσῃ τό εὐάγγελον μήνυμα καὶ τὴν ἀποστολὴν τοῦ Ναοῦ, περὶ τοῦ ὁποίου ἔχει σοφῶς λεχθῆ, ὅτι ἀποτελεῖ «τὴν ἀρχιτεκτονικὴν διατύπωσιν τοῦ δόγματος τῆς Χαλκηδόνος», ἡγουν τῆς πίστεως εἰς τό «ἀεὶ μυστήριον» τῆς Θεανθρωπινότητος, εἰς τὴν ἔνωσιν καὶ ἀλληλοπεριχώρησιν, ἐν τῷ ἐνὶ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ Λόγου, τῆς θείας καὶ ἀνθρωπίνης φύσεως, «ἀσυγχύτως, ἀτρέπτως, ἀδιαιρέτως, ἀχωρίστως».

Ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ, μόνον ἡ χρῆσις τοῦ ὑπερόχου τούτου ἱεροῦ οἰκοδομήματος ὡς χριστιανικοῦ ναοῦ ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν οὐσίαν του καὶ τὴν λυτρωτικὴν μαρτυρίαν του. Εἰς αὐτόν τόν πανίερον χῶρον, τὰ πάντα ὑμνοῦν τόν Χριστόν, τόν ἐνσαρκον Λόγον, τόν ἐν ἀρχῇ καὶ τόν ἐρχόμενον. Ἡ ἀλήθεια αὕτη, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τόν πυρῆνα τῆς χριστιανικῆς πίστεως εἰς τὸν ἐν Τριάδι Θεόν, ἀπορρίπτεται ἀπὸ τό Ἰσλάμ. Οἱ μουσουλμάνοι πιστοὶ προσηύχοντο μετὰ τὴν μετατροπὴν τῆς Ἁγίας Σοφίας εἰς τέμενος, ἐπὶ 481 ἔτη, ἐντὸς ἐνός χριστιανικοῦ ναοῦ, ἐν ἀτμοσφαίρᾳ χριστιανικῇ, γενικῶς καὶ ὄχι μόνον λόγῳ τῶν ἀγιογραφῶν, αἱ ὁποῖαι ἐπεκαλύφθησαν. Ἡ μόνη χρῆσις, ἡ ὁποία σέβεται καὶ ἀναδεικνύει τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν ἱεράν ἀποστολὴν τῆς Ἁγίας Σοφίας, εἶναι ἡ λειτουργία τῆς ὡς χριστιανικοῦ ναοῦ.

Ὁ ναός τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας ὡς ἀρχιτεκτονικὴ ἀποτύπωσις τῆς ἐν Χριστῷ ἀπολυτρώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καὶ συμπάσης τῆς κτίσεως ἀνήκει εἰς ὀλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα. Ἡ ἀναγνώρισίς του ὡς μνημείου παγκοσμίου πολιτισμικῆς κληρονομίας ἐκφράζει ἐμμέσως καὶ αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν καὶ δέν

